

H I R E K

NAPIREND

Április 18.

Nemzeti Színház: 6 óraker: **Carmen.**

Széchenyi Filmszínház: 3, 5 és 7 óraker: **Río** (Ördögsgiget). (Amerikai film.)

Korzó Mozi: 3, 5 és 7 óraker **Alvilági alkonyat.** (Amerikai film.)

Belvárosi Mozi: 3, 5 és 7 óraker: **A láthatatlan ember visszatér.** (Amerikai film.)

A Somogyi-könyvtár nyitva 9-től este 7 óráig.

Az egyetemi könyvtár nyitva 9-től délután 4 óráig.

A múzeum zárva.

Szolgálatos gyógyszerterhek

Gerle Jenő Klauzál-tér 3, Juszt FRI-
Gym Petöfi Sándor-sugárút 41b, Tó-
Márton Csongrádi-sugárút 14

Az adópengő április 18-án
194 pengő.

Időjárásjelentés. Várható időjárás
csütörtök estig: Élénkebb szél, több felhő,
helyenként záporosodás, zivatar. A meleg
kissé mérséklődik (MTI).

**Diczfalussy főkapitányt kihall-
gatták az Erdélyi-ügyben.** A népbíró-
ság Komlóssy-tanácsa szerdán nagy érdek-
lődés mellett folytatta a háborús és nép-
ellenes cselekményekkel vádolt Erdélyi
Gyulának, a szegedi hadiüzemek volt pa-
rancsnokának főtárgyalását. Szerdán a
nagy számban megjelent védelmi tanukat
hallgatta ki a népbírószág. Terhelő tanu-
vallomást tett többek között Diczfalussy
Ferenc rendőrzvezérőrnagy és dr. Palócz
Sándor közjegyző is. A főtárgyalást csüt-
örtökön folytatják.

**Ruhaneműt kapott a városi
szeretetház a svájci adományból.**
Dr. Biacs Béla szociális felügyelő a pol-
gármesternek bejelentette, hogy a népjóléti
miniszter a svájci adományokból a városi
szeretetház és a városi árvaház részére
50 pár cipőt, 60 női ruhát, 25 pullóvert,
120 pár kesztyűt, 30 takarót és 50 konyha-
ruhát utalt ki.

Megkezdődött a nyilas „számonkérő-szék” tagjainak számonkérése

Bajcsy-Zsilinszky hóhérai a bíróság előtt

(Budapest, április 17.) A budapesti
népbírószág Pálóssi-tanácsa megkezdte
Bajcsy-Zsilinszky Endre hóhéraitak:
dr. Radó Endre, dr. Balassa Bálint,
Orendy Norbert és Holzinger Kornél
bűnpörének tárgyalását. Mindnyegen
az ugynevezett nyilas számonkérő-
szék tagjai voltak és az ellenállási
mozgalom számos nagy egyéniségét
juttatták bitófára. Radó leplezte le
a Bajcsy-Zsilinszky-féle ellenállási
mozgalmat és fogatta el annak 12
tagját, többek között magát Bajcsy-
Zsilinszky Endrét, Kiss Jánost és Tar-
csay Vilmost. A legkegyetlenebb kín-
zásokkal igyekezett azután belőjük és

özvegy Tarcsay Vilmosnéból is val-
lomást kicsikarni. Dr. Balassa Bálint
a számonkérő-szék polgári osztályá-
nak vezetője is igen sok kínzásban
vett részt és nem egyszer az általa
elrendelt kínzásokban az áldozatok
bele is haltak. A legfőbb kínzók közé
tartozott Orendy Norbert is, a szá-
monkérő különítmény felállítója. Szá-
lasi az általa végrehajtott letartóztatá-
sokért és kínzásokért soronkívül
léptette elő csendőrezredessé. Velük
együtt kerül a népbírószág elé a szá-
monkérő-szék szolgálatába önként
jelentkező Holzinger Kornél is.

Harminc deka cukrot kapnak az igényjogosultak március-áprilisra

(Szeged, április 17.) Szerdán délelőtt
a betegségéből felgyugyult dr. Pálffy
György főispán elnöklésével tartották
meg a városházán az éhelti közellátási
értekezletet. Dr. Simon József tb. ta-
nácsnok, a közellátási hivatal vezetője
bejelentette, hogy a Szeged számára
március, április, május hónapra kiutalt
109 mázsa cukor kiutalása megérkezett
Szegedre. A cukrot április 30-ig
Szegedre kell hozatni, mert a minisz-
ter csak eddig az időpontig garantálja
a kilónkénti 15 milliós árat. A cukor
megérkezése után az igényjogosultak
március-áprilisi jegyükre 15-15 deka
cukrot kapnak. A májusi fejadag ki-
osztásáról később történik intézkedés.
Bejelentette továbbá Simon tanácsnok,
hogy a közellátási miniszter országo-

san 550.000 pengőben állapította meg
a kenyér árát, Szeged azonban nem
igazodik ehhez az árhoz, nálunk élet-
ben marad az eddigi szokásos külön-
ármegállapítás a kenyérmegállapító
bizottság útján. Az országos 550
ezer pengős kenyérrát sem követi
tehát Szeged, hanem egyelőre meg-
marad a jelenlegi 500 ezer pengős kül-
lön szegedi ár mellett. A házikenyér
sütésére vonatkozólag kimondotta az
értekezlet, hogy a pékek a miniszter
rendelete értelmében kilónként 130.000
pengőért kötelesek vállalni a házi-
kenyér-sütést, amennyiben 14 millióért
tudnak fát beszerezni. A továbbiak-
ban beszállítási problémákat tár-
gyalta a közellátási értekezlet.

**Igazolvánnyal látják el az igaz-
olt iparosokat és kereskedőket.** A
kereskedelmi- és közlekedési minisz-
ter az iparügyi miniszterrel egyetértőleg
elrendelte, hogy azokat az iparosokat és
kereskedőket, akiket az iparhatóság az il-
letékes hatóságok és érdekképviseletek
meghallgatása után nem utalt az igazoló
bizottság elé, igazolvánnyal kell ellátni. A
kiadott rendelet értelmében, ugyanis ezek
az inarizók igazoltnak tekintendők és ez
a körülmény a részükre kiállított igazol-
vánnyal tanusítandó. A szegedi kereske-
delmi és iparkamara az igazolványok ki-
állításának gyors lebonyolítása érdekében
az ezzel kapcsolatos munkákat vállalta és
az igazolványokat az igazoló bizottság elé
nem utalt minden iparos és kereskedő
névére kiállította. Az igazolványok kiosz-
tását a kamara megkezdte s azok bármely
napon délelőtt 8-12 óra között
a kereskedelmi és iparkamara irodá-
jában átvehetők.

**Beszolgáltatási kedvezmény
paradicsompaprikát és borsot ter-
melő gazdáknak.** Budapestről jelentik:
Azok a gazdák, akik a paradicsompaprika
és borsó termelésére szerződést kötnek
konzervgyárakkal és a szerződésben vállalt
kötelezettségüknek eleget tesznek, ezzel az
1946-47 évre megállapított szolgáltatási
kötelezettségüket is teljesítik. Azoknak a
termelőknak, akik szántóföldjüknek keve-
sebb mint 50 százalékát kötik le a jelzett
cikkre termelésre, szerződéses termelés
alapján vállalt kötelezettségük teljesítése
az előírt gabona, burgonya és olajmag
beszolgáltatására beszámít. Azok a gaz-
dák, akik szántóterületüknek legalább 50
százalékát kötik le a cikkek szerződéses
termelésére, továbbmenő kedvezményben
részesülnek, amennyiben a szerződésben
vállalt kötelezettségük teljesítése az előírt
előállat szolgáltatási kötelezettség 50
százalékának teljesítésébe is beszámít.

**Jelentkezzenek az egyesületek
elnökei.** Dr. Drévely József rendőrezre-
des, a politikai osztály vezetője felhívja
a szegedi rendőrkapitányság területén mű-
ködő egyesületek ügyvezető-elnökeit, hogy
április 17, 18 és 19 én délután 4 órakor
alapszabálvaikkal és taglétszámuk kimu-
tatásával okvetlenül jelenjenek meg a ren-
dőrpalota II. emelet 13-as számú szobá-
jában. A nem jelenkező egyesületekkel
szemben a legszigorubb eljárást indítják.

Halálózás. Mihálovics Márta tem-
etése a belvárosi temető halottasházából
április 18-án, csütörtökön 3 órakor.

Aranyat, ezüstöt, briliánst legmagasabb áron FISCHER ékszerész V Á S Á R O L. Klauzál-tér 3.

Felnöttek oktatása a Szovjetunióban

1. A cári Oroszország kulturális té-
ren szomorú örökséget hagyott a
Szovjetunióra. Ezt mutatják a kö-
vetkező számok: A legkedvezőbb kö-
zéporosországi adatok szerint az irni
és olvasni tudók száma mindössze
26,9 százalék volt, a nők közül pedig
csak 13,3 százalék. Ezért a szovjet-
uralom első éveiben is már nagy gon-
dot fordítottak a közoktatásra. A
gyermekiskolák hálózatának gyors
növekedésével párhuzamban fejlődtek
a felnőtt-iskolák különböző formái.
Kezdetben csak az analfabétizmus
megszüntetése volt a cél, később azon-
ban középiskolákat is létesítettek a
felnöttek részére.

1919 decemberében jelent meg Le-
nin rendelete az analfabétizmus meg-
szüntetéséről. Az azóta eltelt 26 év
alatt ragyogó eredményeket értek el.
Elég felemlíteni, hogy az 1939-es nép-
számlálás adatai szerint az irni-ol-
vasni tudók száma, figyelembe véve
az azelőtt annyira visszamaradt népe-
ket is, mint az üzbekeket, kazachokat
és másokat, 90 százalékra emelkedett.
A háború kitöréséig a Szovjetunió
már csaknem teljesen felszámolta az
analfabétizmust. Ennek ellenére, a há-
ború kitörésével nagyrészt szünetelő
felnöttek iskoláit 1943-ban újra meg-
nyitották.

A kormány nagy összegeket fordít
az analfabétizmus megszüntetésére. A
felnöttek tanítása a vállalatok, üze-
mek, szakszervezetek és szociális in-
tézmények költségén történik. A szak-
szervezetek összeírják a tanulni aka-
rókat és megteremtik a tanulás fel-
tételét.

A tanítás módszertani része a Köz-
oktatásügyi Népbiztosság hatáskörébe
tartozik. Az analfabétákat általában
az üzemek, vállalatok műveltebb tiszt-
viselői, mérnökök, technikusok, mező-
gazdák, tanítók és felsőbb osztályok
növényékei tanítják. Így Pavel Man-
kovszkij, Kolomna egyik üzemének
mérnöke, 10 év alatt 718 embert tani-
tott meg teljesen ingyen irni és ol-
vasni.

A felnöttek egységes hét- vagy tíz-
osztályos középiskolái 1937-ben nyil-
tak meg. Hétosztályos iskolákat
olyan helyeken nyitottak meg, ahol
hatvannál több tanuló jelentkezett,
tízosztályosak pedig legalább 120 ta-
nuló estén. A tanterv azonos a ren-
des iskolák első öt-, illetve tízosz-
tályának tantervével. Minden iskola
heti tanideje 15 óra. 1939-ben 1899
felnőtt-középiskolában 12.708 személy
tanult.

Azok a felnöttek, akik elfoglaltsá-
guk miatt az iskolát látogatni nem

tudják, levelezőtanfolyamokat végez-
hetnek. Minden tanulónak elküldik a
megfelelő tankönyveket és kijelölik a
leckéket. Időnként szóbeli vizsgát kell
tenniük munkájuk ellenőrzése céljá-
ból. Ezenkívül minden tanulónak ha-
vonként írásbeli dolgozatot kell be-
nyújtania orosz nyelvből, matemati-
kából, fizikából, kémiából és idegen
nyelvekből.

A levelező iskoláknak 1941-ben 30
ezer növendékük volt. A háború alatt
sok megszűnt és így 1943 elején csak
15 működött 7.247 tanulóval. 1944-
ben a levelezőtanfolyamok újból meg-
nyitottak és 1945-ben ismét 46 működött
12.000 tanulóval. Az állam minden
levelezés útján tanulóra évente 860
rubelt fordít.

Leningrádban a tengerészeti főis-
kola 155 növendéke közül 46 végezte
tanulmányait levelezés útján. Mind-
annyian kitűnően tették le félévi
vizsgájukat. A főiskola 9 legjobb ta-
nulója közül 6 levelezés útján tanult.
(Folyt. köv.)

**Új kenderfeldolgozó háziipari
tanfolyam indul.** Nemrég beszámoltunk
arról a sikerrel befejeződött tanfolyamról,
amely új háziiparág elterjedését fogja
eredményezni Szegeden. Az öv Mátyas
Gézánál által vezetett kenderfeldolgozó
háziipari tanfolyamról van szó. A tan-
folyam növendékei színes kenderfonálból
szép szőnyeget, párnákat és egyéb hasz-
nálható tárgyakat fontak, horgoltak. A tan-
folyam nagy sikerére való tekintettel április
24 én új tanfolyam indul. Jelentkezni
lehet öv. Mátyas Gézánál Somogyi
utca 22 szám alatt, az I. emeleten. A tan-
folyam eddigi készítményei megtekinthetők
a Klauzál-éri Kertész butorcsarnokban.

Ezer pengő a kalória

Százszázalékos fizetésemelés

(Budapest, április 17.) A Gazdasági Fő-
tanács a kalória pénzbeli megváltási árát
április 15-től a következőképpen állapi-
totta meg:

Egy kalória pénzbeli megváltási ára
mindazokban a helyiségekben, ahol a bu-
dapesti készpénzbérek 100 százalékát kö-
telesek az üzemek fizetni, 1000, a vidéki
helyiségekben, ahol a budapesti készpénz-
bérek 95 százalékát fizetik, 900, ahol 90
százalékát, ott 800, ahol 85 százalékát, ott
pedig 700 pengő.

Ezenkívül április 14. napját követő
munka után a munkáltató 100 százalékkal
magasabb órabért és egyéb járandóságot
(összkereset) köteles fizetni a munkavá-
llalóknak.

**Megalakult a Magyar Munkás
Dalosok Szövetség Délkerülete.** A
Szegedi Általános Munkás Dalegyület kez-
deményezésére Vásárhelyen küldöttköz-
gyűlést tartottak a délkerület munkás da-
losai. A közgyűlésen megalakították a
Munkás Dalosok Szövetsége Délkerületét.

A Délkerület vezetője: Elnök: Kiss Já-
nos csanádmezei főispán, Makó, ügyve-
ző elnök: Waltner Mihály Szeged, al-
elnök: Bodrogi János Vásárhely, titkár:
Lengyel János Szeged, pénztáros: Pópi-
ty Lajos Szeged, ellenőr: Hlavcsák János
Békéscsaba és Kópiás Dezső Orosháza,
jegyző: Sárosi Ilona Szeged. Ezenkívül min-
den taggyűlés két-két tanácsstaggal kép-
viselteti magát. A Délkerület célja a Ma-
gyar dal- és zenekultúra művészi fejlesz-
tése és a munkástömegek között minél
hatásosabb terjesztése.

**Közmunkaváltás és lakbéradó
OTI alapját képezi.** Az OTI igazgató-
ságának határozata szerint a munkaadó
által az alkalmazott részére vagy helyett
kifizetett lakbéradó és közmunkaváltás-
megterítés az alkalmazott javadalmazásába
beszámít és így ezen összegek az OTI-
járulékalapját képezik.